

DECIZIE

20 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Sveatoslav Moldovan

examinând recursul depus de către Primarul comunei Grătiești, mun. Chișinău, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe Rotari împotriva Consiliului com. Grătiești, mun. Chișinău, intervenienți accesorii Primarul com. Grătiești, mun. Chișinău, Gheorghe Caraman și Alisa Caraman cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de corectare a greșelilor din hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 19 decembrie 2016, Gheorghe Busuioc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunal Grătiești, intervenienți accesorii Primăria comunei Grătiești și Gheorghe Caraman cu privire la contestarea actului administrativ. (f.d.2-4, Vol. I)

La 20 decembrie 2016, Teodor Busuioc, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului com. Grătiești, mun. Chișinău, intervenienți accesorii Primăria comunei Grătiești și Gheorghe Caraman cu privire la contestarea actului administrativ. (f.d.54- 56, Vol. I)

Prin încheierea din 07 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, au fost conexate cauzele civile la cererile de chemare în judecată depuse de către Gheorghe Busuioc și Teodor Busuioc împotriva Consiliului comunal Grătiești, intervenienți accesorii Primăria comunei Grătiești și Gheorghe Caraman cu privire la contestarea actului administrativ. (f.d.105, Vol. I)

La 26 decembrie 2016, Dumitru Popa a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului com. Grătiești, mun. Chișinău, intervenienți accesorii Primăria comunei Grătiești și Gheorghe Caraman cu privire la contestarea actului administrativ. (f.d.110- 112, Vol. I)

Prin încheierea din 22 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost conexată cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Dumitru Popa

cu cauza civilă intentată la acțiunea lui Teodor Busuioc împotriva Consiliului com. Grătiești, mun. Chișinău, intervenienți accesorii Primăria com. Grătiești și Gheorghe Caraman cu privire la contestarea actului administrativ. (f.d.153, Vol. I)

Prin hotărârea din 07 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe Busuioc, Teodor Busuioc, Dumitru Popa împotriva Consiliului com. Grătiești, mun. Chișinău, intervenienți accesorii Primăria com. Grătiești și Gheorghe Caraman cu privire la contestarea actului administrativ a fost admisă.

A fost anulată decizia Consiliului com. Grătiești, mun. Chișinău nr.2/18 din 24 aprilie 2015 „cu privire la schimbul de terenuri”. (f.d.195, 200-204, Vol. I)

Prin decizia din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de către Gheorghe Caraman.

A fost casată hotărârea din 07 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Gheorghe Busuioc împotriva Consiliului com. Grătiești, mun. Chișinău, intervenienți accesorii Primăria com. Grătiești și Gheorghe Caraman cu privire la contestarea actului administrativ, Teodor Busuioc împotriva Consiliului com. Grătiești, mun. Chișinău, intervenienți accesorii Primăria com. Grătiești și Gheorghe Caraman cu privire la contestarea actului administrativ și Dumitru Popa împotriva Consiliului com. Grătiești, mun. Chișinău, intervenienți accesorii Primăria com. Grătiești și Gheorghe Caraman cu privire la contestarea actului administrativ și a fost restituită cauza la rejudecare în alt complet de judecată. (f.d.27, 28-36, Vol. II)

La 26 decembrie 2016, Gheorghe Rotari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului com. Grătiești, mun. Chișinău, intervenienți accesorii Primarul com. Grătiești, mun. Chișinău și Gheorghe Caraman privind contestarea actului administrativ și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d.76-78, Vol.II)

Prin hotărârea din 26 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă acțiunea lui Gheorghe Rotari împotriva Consiliului com. Grătiești, intervenient accesoriu Primarul com. Grătiești și Gheorghe Caraman cu privire la anularea actului administrativ.

A fost anulată decizia Consiliului com. Grătiești nr. 2/18 din 24 aprilie 2015 „Cu privire la schimbul de terenuri”. (f.d.166, Vol.II)

Prin decizia din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Gheorghe Caraman cu casarea hotărârii primei instanțe și restituirea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, în alt complet de judecată. (f.d.214, Vol. III)

Prin încheierea din 22 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Alisa Caraman. (f.d.59, Vol. III)

Prin încheierea din 09 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani cauza în contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Rotari împotriva Consiliului com. Grătiești, mun. Chișinău, intervenienți accesorii Primarul com. Grătiești, Gheorghe Caraman, Alisa Caraman privind anularea deciziei, a fost conexată într-un singur proces cu cauza la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Busuioc, Teodor Busuioc, Dumitru Popa împotriva Consiliului com. Grătiești, mun. Chișinău, intervenienți accesorii Primarul com. Grătiești,

mun. Chișinău, Gheorghe Caraman, Alisa Caraman privind anularea deciziei, abordându-i-se un singur număr 3-21/2019. (f.d.81-83, Vol.III)

La 08 aprilie 2019, Primăria com. Grătiești, a depus cerere prin care a solicitat corectarea greșelii strecurate în partea dispozitivă și motivată a deciziei din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin eliminarea din partea motivată a deciziei a sintagmei „Astfel, potrivit materialelor pricinii rezultă că Gheorghe Caraman a dobândit dreptul de proprietate asupra terenului cu destinație agricolă, amplasat în extravilanul comunei Grătiești, cu nr. cadastral XXXXXX, potrivit actului administrativ contestat, și anume, decizia Consiliului comunal Grătiești nr.2/18 la data de 24 aprilie 2015. Din dispozitivul deciziei eliminarea sintagmei „... precum și Gheorghe Rotari către Consiliul com. Grătiești, Gheorghe Caraman privind anularea actului administrativ”. (f.d.88-91, Vol. III)

Prin încheierea din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă parțial cererea de corectare a erorilor din decizia din 29 noiembrie 2018 a instanței de apel depusă de Primăria com. Grătiești.

A fost corectată eroarea strecurată în partea dispozitivă a deciziei din 29 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin eliminarea sintagmei greșit incluse „... precum și Gheorghe Rotari către Consiliul com. Grătiești, Gheorghe Caraman privind anularea actului administrativ”. În rest cererea de corectare a erorilor a fost respinsă. (f.d.102-106 vol. III)

La 18 aprilie 2019, Primarul com. Grătiești, a depus cerere prin care a solicitat corectarea erorii materiale admise în decizia din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și anume eliminarea frazei: „De asemenea se constată că terenul cu destinație agricolă cu nr. cadastral XXXXXX, S=0,92 ha, obiect al schimbului contestat în cadrul prezentului proces, care a urma a fi atribuit în proprietatea lui Gheorghe Caraman, constituie un bun proprietate în devălmășie a soților.” din partea de motivare a deciziei. (f.d.109-111, Vol.III)

Prin încheierea din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea primarului com. Grătiești, mun. Chișinău privind corectarea greșelilor din hotărâre. (f.d.124-125, Vol. III)

La 29 mai 2019, Primarul com. Grătiești a depus recurs împotriva încheierii din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând, admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu corectarea erorii materiale admise în partea motivată a deciziei prin eliminare a frazei „Astfel, potrivit materialelor pricinii rezultă că Gheorghe Caraman a dobândit dreptul de proprietate asupra terenului cu destinație agricolă, amplasată în extravilanul comunei Grătiești, cu nr. cadastral XXXXXX, potrivit actului administrativ contestat, și anume, decizia Consiliului com. Grătiești, mun. Chișinău nr.2/18 la data de 24 aprilie 2015”.

Prin decizia din 28 august 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul depus de Primăria com. Grătiești, mun. Chișinău.

La 11 octombrie 2019, Primarul com. Grătiești, mun. Chișinău a depus recurs împotriva încheierii din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea încheierii instanței de apel și soluționarea prin decizie a problemei privind corectarea erorilor materiale admise în decizia din 12 decembrie 2018 și anume eliminarea din motivarea deciziei a frazei: „De asemenea se constată că terenul cu destinație agricolă cu nr. cadastral XXXXXX, S=0,92 ha, obiect al schimbului contestat în cadrul

prezentului proces, care a urma a fi atribuit în proprietatea lui Gheorghe Caraman, constituie un bun proprietate în devălmășie a soților.”

În susținerea cererii de recurs a indicat că examinând decizia din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și materialele cauzei a stabilit că s-au strecurat unele erori materiale ce urmează a fi corectate.

Astfel, la 18 aprilie 2019 a depus cerere privind corectarea erorilor din partea de motivare a deciziei solicitând eliminarea frazei: „De asemenea se constată că terenul cu destinație agricolă cu nr. cadastral XXXXXX, S=0,92 ha, obiect al schimbului contestat în cadrul prezentului proces, care a urma a fi atribuit în proprietatea lui Gheorghe Caraman, constituie un bun proprietate în devălmășie a soților.”; deoarece conform datelor din materialele cauzei și Registrul bunurilor imobile, Gheorghe Caraman nu a primit niciodată în proprietate terenul cu destinație agricolă, amplasat în extravilanul com. Grățiești, cu nr. cadastral XXXXXX cu S = 0,92 ha, aflat în proprietatea localității.

Mai mult, acțiunea lui Gheorghe Caraman împotriva Primarului com. Grățiești privind obligarea la semnarea contractului de schimb a fost respinsă prin hotărâre judecătorească irevocabilă, iar terenul menționat ce aparține APL Grățiești este intabulat în continuare ca proprietate publică a com. Grățiești, mun. Chișinău.

Încheierea recurată a recepționat-o la 07 octombrie 2019 de la reprezentantul său care a luat cunoștință de materialele cauzei la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Conform art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Conform art. 241 alin. (3) Cod administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Conform art. 236 alin (2) Cod administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin.(1).

Conform art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu

stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Conform art.243 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: declară recursul inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Primarul com. Grătiești, mun. Chișinău urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Prin încheierea din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea primarului com. Grătiești, mun. Chișinău privind corectarea greșelilor din hotărâre. (f.d.124-125, Vol. III)

La 11 octombrie 2019, Primarul com. Grătiești, mun. Chișinău a depus recurs împotriva încheierii din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea încheierii instanței de apel și soluționarea prin decizie a problemei privind corectarea erorilor materiale admise în decizia din 12 decembrie 2018 și anume eliminarea din motivarea deciziei a frazei: „De asemenea se constată că terenul cu destinație agricolă cu nr. cadastral XXXXXX, S=0,92 ha, obiect al schimbului contestat în cadrul prezentului proces, care a urma a fi atribuit în proprietatea lui Gheorghe Caraman, constituie un bun proprietate în devălmășie a soților.”

Recursul declarat împotriva încheierii din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău este depus peste termenul legal prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Recurentul a cunoscut despre judecarea cauzei și implicit despre adoptarea încheierii din 29 mai 2019.

Or, la 20 mai 2019, ora 14:20 Curtea de Apel Chișinău a înștiințat Primăria com. Grătiești mun. Chișinău prin telefonogramă despre data și ora examinării cauzei (f.d.122, Vol. III), iar la 30 mai 2019 prin intermediul oficiului poștal a expediat copia încheierii din 29 mai 2019 în adresa acestuia. (f.d.126, Vol.III)

Mai mult, la 29 mai 2019 Primăria com. Grătiești a depus recurs împotriva încheierii din 14 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău solicitând, admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu corectarea erorii materiale admise în partea motivată a deciziei prin eliminare a frazei „Astfel, potrivit materialelor pricinii rezultă că Gheorghe Caraman a dobândit dreptul de proprietate asupra terenului cu destinație agricolă, amplasată în extravilanul comunei Grătiești, cu nr. cadastral XXXXXX, potrivit actului administrativ contestat, și anume, decizia Consiliului com. Grătiești, mun. Chișinău nr.2/18 la data de 24 aprilie 2015”.

Prin urmare, se deduce că Primarul com. Grătiești, mun. Chișinău a cunoscut despre examinarea cererii de corectare a greșelilor din hotărâre.

În conformitate cu art. 61 Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța

judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Așadar, ultimul urma să depună diligența necesară de a se informa la ce etapă de examinare se află procesul și după caz, să facă cunoștință cu actele judecătorești pronunțate, să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Popov versus Moldova (nr. 2) din 02 decembrie 2005; Melnic versus Moldova din 14 noiembrie 2006, Ponomaryov versus Ucraina din 03 aprilie 2008, Van Harn versus Germany din 11 septembrie 2007), și să conteste în termenul legal încheierea din 29 mai 2019, fapt, însă, ignorat de recurent, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea recursului.

Primarul com. Grățiești, mun. Chișinău nu a înaintat o cerere, prin prisma prevederilor art. 116 alin. (1) Cod de procedură civilă, cu privire la repunerea recursului în termen și nici nu a prezentat instanței probe incontestabile ce ar demonstra imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în termenul prevăzut de lege.

Din aceste motive recursul depus de către Primarul com. Grățiești, mun. Chișinău împotriva încheierii din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău necesită să fie declarat inadmisibil.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție.

Luând în considerație cele expuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul este depus în afara termenului legal și din aceste motive necesită a fi declarat inadmisibil.

În conformitate cu art. 195, 243 alin. (1) lit. a), din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se declară inadmisibil recursul depus de Primarul com. Grățiești, mun. Chișinău.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Sveatoslav Moldovan